

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů](#) [Odkaz].

Doporučení týkající se odepření přístupu veřejnosti k textovým zprávám vyměňovaným mezi předsedou Komise a generálním ředitelem farmaceutické společnosti o nákupu očkovací látky proti COVID-19 (věc 1316/2021/MIG)

Doporučení

Případ 1316/2021/MIG - Otevřeno dne 16/09/2021 - Doporučení týkající se 26/01/2022 - Rozhodnutí ze dne 12/07/2022 - Dotčený orgán Evropská komise (Zjištěn nesprávný úřední postup) |

Stěžovatel požádal Evropskou komisi o přístup veřejnosti k textovým zprávám a dalším dokumentům týkajícím se diskusí mezi předsedou Komise a generálním ředitelem farmaceutické společnosti o nákupu očkovacích látek proti COVID-19. Komise uvedla, že nemůže poskytnout přístup k žádným textovým zprávám, protože o nich nebyl veden žádný záznam.

V rámci šetření veřejného ochránce práv se ukázalo, že se Komise nedomnívá, že textové zprávy obecně spadají pod její interní kritéria pro zaznamenávání dokumentů, a to z důvodu údajně „krátkodobé“ povahy jejich obsahu. Při vyřizování žádosti požádala předsedu Komise o určení pouze dokumentů, které splňují jeho kritéria pro zaznamenávání. Osobní kancelář předsedy Komise se proto nepokusila identifikovat žádné textové zprávy, a Komise proto neposoudila, zda by tyto textové zprávy měly být zpřístupněny.

Veřejná ochránkyně práv se domnívá, že se jednalo o nesprávný úřední postup. Za tímto účelem vydala doporučení, aby Komise požádala osobní kancelář předsedy Komise, aby znovu hledala příslušné textové zprávy, a upřesnila, že vyhledávání by nemělo být omezeno na registrované dokumenty nebo dokumenty, které splňují jeho kritéria pro zaznamenávání. Pokud budou následně zjištěny jakékoli textové zprávy, měla by Komise v souladu s nařízením č. 1049/2001 posoudit, zda k nim může být stěžovateli umožněn přístup veřejnosti.

Vyhotoveno v souladu s čl. 4 odst. 1 statutu evropského veřejného ochránce práv [1]

Skutečnosti předcházející stížnosti

1. V dubnu 2021 New York Times zveřejnil článek [2] , v němž uvedl, že předseda Komise a generální ředitel farmaceutické společnosti si vyměnili texty a výzvy týkající se nákupu očkovacích látek proti COVID-19 a že „osobní diplomacie hrála velkou roli v dohodě, která má být dokončena [ten] týden, v níž [EU] uzamkne 1,8 miliardy dávek (...)“ .
2. Dne 4. května 2021 požádal stěžovatel, novinář, Komisi o přístup veřejnosti [3] k „výstupním zprávám a dalším dokumentům týkajícím se výměny informací mezi [předsedou Komise] a [generálním ředitelem]“ uvedeným v článku New York Times.
3. Komise určila tři dokumenty, které spadají do oblasti působnosti žádosti stěžovatele: e-mail, dopis a tisková zpráva. Stěžovateli poskytla široký přístup k těmto dokumentům a redigovala pouze omezené osobní údaje.
4. Dne 28. května 2021 požádal stěžovatel Komisi, aby přezkoumala své rozhodnutí (prostřednictvím „potvrzující žádosti“). Stěžovatel konkrétně zpochybnil, že Komise neidentifikovala žádné textové zprávy.
5. V červenci 2021 vydala Komise potvrzující rozhodnutí. Uvedla, že provedla obnovené důkladné vyhledávání, a potvrdila, že nemá k dispozici žádné další dokumenty, které by odpovídaly žádosti stěžovatele o přístup.
6. Vzhledem k nespokojenosti s odpovědí Komise se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv.

Šetření

7. Veřejná ochránkyně práv zahájila v září 2021 šetření týkající se obav stěžovatele, že Komise nezjistila a nezpřístupnila textové zprávy, k nimž žádá o přístup.
8. V průběhu šetření se vyšetřovací tým veřejného ochránce práv sešel se zástupci Komise, aby získal další informace o případu. Následně vyšetřovací tým vypracoval zprávu o jednání (k dispozici níže) [4] , která byla sdílena se stěžovatelem, který poté předložil své připomínky. Vyšetřovací tým veřejné ochránkyně práv rovněž přezkoumal dokumenty podrobně popisující, jak Komise vyřídila žádost o přístup veřejnosti.

Předložené argumenty

9. Stěžovatel v podstatě uvedl, že textové zprávy by měly být považovány za dokumenty podle

pravidel EU o přístupu veřejnosti k dokumentům. Stěžovatel poznamenal, že Komise nezveřejnila, zda dotyčné textové zprávy existují nebo existují. S ohledem na článek New York Times považoval za pravděpodobné, že dotčené výměny skutečně proběhly. Tvrdil tedy, že Komise neidentifikovala všechny dokumenty, které spadají do jeho žádosti o přístup.

10. Komise ve své replice uvedla, že právo veřejnosti na přístup se vztahuje pouze na existující dokumenty, které má orgán k dispozici. Komise rovněž uvedla, že „*není povinna uchovávat každý dokument*“. Komise odkázala na své rozhodnutí o správě záznamů, které stanoví, že „*[d]okupky se zaregistrují, pokud obsahují důležité informace, které nejsou krátkodobé nebo pokud mohou zahrnovat opatření nebo následná opatření ze strany Komise nebo některého z jejích útvarů*“. Komise měla za to, že „*textová zpráva nebo jiný druh zasílání rychlých zpráv je svou povahou krátkodobým dokumentem, který v zásadě neobsahuje důležité informace týkající se záležitostí týkajících se politik, činností a rozhodnutí Komise, a proto není obvykle považován za dokument splňující registrační kritéria. V tomto ohledu by politika Komise v oblasti vedení záznamů v zásadě vylučovala zasílání rychlých zpráv*“.

11. Během setkání s vyšetřovacím týmem veřejného ochránce práv Komise uvedla, že do svého systému správy dokumentů dosud nezaznamenala žádné textové zprávy. To je logické vzhledem k tomu, že texty mají obvykle krátkou životnost a nejsou používány ve formálním rozhodování Komise a nezavazují orgán.

12. Komise rovněž uvedla, že její zaměstnanci, kteří se zabývali žádostí stěžovatele, konzultovali osobní kancelář předsedy (kabinetu), která potvrdila, že neexistují žádné další dokumenty, které by splňovaly kritéria interního záznamu Komise.

13. Ve svých připomínkách ke zprávě ze zasedání stěžovatel uvedl, že stále není jasné, zda existují relevantní textové zprávy, zda byly tyto textové zprávy smazány nebo nikdy neexistovaly.

Posouzení veřejného ochránce práv vedoucí k doporučení

14. Podle veřejného ochránce práv je zřejmé, že textové zprávy spadají do oblasti působnosti právních předpisů EU o přístupu veřejnosti k dokumentům (nařízení č. 1049/2001) [5]. Podle nařízení je dokumentem: „*jakýkoli obsah na jakémkoli nosiči (psaný na papíře nebo uložený v elektronické podobě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka) týkající se záležitostí týkajících se politik, činností a rozhodnutí spadajících do oblasti působnosti orgánu*“ [6].

15. Stejně tak je zřejmé, že nařízení č. 1049/2001 se vztahuje na všechny dokumenty v držení orgánu EU, tj. „dokumenty, které vypracoval nebo obdržel a které má k dispozici, ve všech oblastech činnosti Evropské unie“ [7].

16. Z tohoto znění vyplývá, že rozhodujícím prvkem dokumentu není jeho nosič. Není relevantní ani to, zda byl dokument zaregistrován v systému správy dokumentů orgánu. Záleží na obsahu

dokumentu a na tom, zda se vztahuje k „politikám, činností a rozhodnutí“, za něž je orgán odpovědný. Pokud jde o existenci obsahu, unijní soudy dospěly k závěru, že definice dokumentu ve smyslu nařízení č. 1049/2001 je založena především na obsahu, který může být „uložen, kopírován nebo konzultován poté, co byl vytvořen“ [8]. Textové zprávy proto představují dokumenty a veřejnost může požádat o přístup k nim, pokud se týkají práce orgánu a pokud je má orgán v držení [9].

17. Otázka, zda jsou textové zprávy následně zaregistrovány v systému správy dokumentů dotčeného orgánu, není z právního hlediska relevantní pro účely definice „dokumentu“ podle nařízení 1049/2001. Registrace dokumentu je *důsledkem* existence dokumentu, a nikoli *předpokladem* jeho existence.

18. Otázka, zda by měly být textové zprávy registrovány, je důležitá a veřejná ochránkyně práv se ve své probíhající strategické iniciativě (SI/4/2021/MIG) zabývá tím, jak orgány, instituce a jiné subjekty EU zaznamenávají textové a okamžité zprávy zaslané/přijímané zaměstnanci v jejich profesní funkci. [10] Zaznamenávání informací v systému správy dokumentů orgánu značně usnadňuje přístup veřejnosti k dokumentům tím, že orgánům usnadňuje vyhledávání a identifikaci dokumentů. Judikatura Evropské unie uznala, že unijní orgány mají povinnost vypracovat a uchovávat dokumentaci týkající se jejich činností, a to v co nejvyšší možné míře a svévolným a předvídatelným způsobem [11].

19. V tomto případě však nejde o to, zda dotčené textové zprávy měly být nebo byly zaznamenány. Věc se spíše týká toho, zda v případě, že se sdělení týkají práce Komise a zda je má v držení, měla k nim Komise poskytnout přístup veřejnosti. Způsob, jakým Komise tuto záležitost řešila, neumožnil odpovědět na tyto otázky. Veřejná ochránkyně práv se domnívá, že se **jednalo o nesprávný úřední postup** z níže uvedených důvodů.

20. Ze žádosti stěžovatele jasně vyplývá, že žádá veřejnost o přístup k výměnám mezi předsedou Komise a generálním ředitelem farmaceutické společnosti. Zmínil se o mediálním článku, který vycházel z rozhovoru s předsedkyní Komise, v němž údajně uvedla, že sporné výměny se uskutečnily. Tyto výměny se uskutečnily v rámci jednání o smlouvě o nákupu očkovacích látek, která byla později uzavřena.

21. Zda byly textové zprávy součástí formálního řízení nebo zda se Komise nějakým způsobem zavázala, může mít vliv na to, zda měly být zaregistrovány v systému Komise pro správu dokumentů, ale nemá žádný vliv na to, zda spadají do oblasti působnosti pravidel pro přístup veřejnosti.

22. Komise ve své žádosti adresované kabinetu předsedy týkající se dokumentů spadajících do žádosti stěžovatele o přístup veřejnosti požádala o dokumenty, *kteří splňují pouze její interní kritéria pro zaznamenávání*. Prezidentův kabinet poté potvrdil, že žádné takové dodatečné dokumenty neexistují. Navzdory výslovné žádosti stěžovatele o přístup veřejnosti k „textovým zprávám“ Komise neobjasnila, zda tyto dokumenty skutečně existují. Místo toho požádala pouze o dokumenty, které kabinet považoval za splňující kritéria pro nahrávání. Proto nebylo provedeno posouzení, zda existují jiné dokumenty a zda by měly být zpřístupněny v souladu s

nařízením č. 1049/2001 [12] .

Doporučení

Na základě šetření této stížnosti předkládá veřejná ochránkyně práv Komisi následující doporučení:

Komise by měla požádat kabinet předsedy, aby znovu hledal příslušné textové zprávy, přičemž by mělo být jasné, že vyhledávání by nemělo být omezeno na registrované dokumenty nebo dokumenty, které splňují jeho kritéria pro zaznamenávání.

Pokud nahlášené textové zprávy existují a jsou identifikovány, měla by Komise posoudit, zda jim může být poskytnut přístup veřejnosti v souladu s nařízením č. 1049/2001.

Komise a stěžovatel budou o tomto doporučení informováni. V souladu s čl. 4 odst. 2 statutu evropského veřejného ochránce práv zašle Komise podrobné stanovisko do 26. dubna 2022.

Emily O'Reillyová evropská veřejná ochránkyně práv

Štrasburk, 26. ledna 2022

[1] K dispozici na adrese:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2021.253.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3
[Odkaz]

[2] K dispozici na adrese:

<https://www.nytimes.com/2021/04/28/world/europe/european-union-pfizer-von-der-leyen-coronavirus-vaccine.html>
[Odkaz].

[3] Podle nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN>
[Odkaz].

Žádost o přístup byla podána prostřednictvím AskTheEU.org a je k dispozici na adrese:

https://www.asktheeu.org/en/request/exchange_between_president_von_d [Odkaz].

[4] Zpráva ze schůze je k dispozici na adrese:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/150175> [Odkaz].

[5] Veřejná ochránkyně práv bere na vědomí nedávnou odpověď Komise na parlamentní otázku, že se na textové zprávy nevztahují pravidla EU o přístupu veřejnosti k dokumentům (nařízení č. 1049/2001). Viz:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2021-005139-ASW_EN.html [Odkaz]. Z důvodů uvedených v tomto doporučení **veřejný ochránce práv tento výklad zákona nesdílí**.

[6] Čl. 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 (zvýraznění doplněno).

[7] V souladu s čl. 2 odst. 3 nařízení č. 1049/2001.

[8] Rozsudek Tribunálu ze dne 22. února 2015, *Breyer v. Komise*, T-188/12, bod 42:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162573&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=asc> [Odkaz].

[9] Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) tato sdělení nedávno zveřejnila na základě žádosti o přístup veřejnosti k dokumentům podle nařízení č. 1049/2001:

<https://fragdenstaat.de/anfrage/whatsapp-nachrichten-an-die-libysche-kustenwache/> [Odkaz].

[10] Strategická iniciativa SI/4/2021/MIG o tom, jak orgány, instituce a jiné subjekty EU zaznamenávají text a okamžité zprávy zaslané/přijímané zaměstnanci v rámci jejich profesní činnosti: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/59322> [Odkaz].

[11] Viz rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 26. dubna 2007, *WWF v. Rada EU*, bod 61:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=61308&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=asc> [Odkaz].

[12] Posouzení veřejné ochránkyně práv v bodech 19–23 svého rozhodnutí ve věci 1050/2018/DL je v této souvislosti relevantní. Viz:

<https://www.ombudsman.europa.eu/da/decision/en/127386> [Odkaz].